

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Universitat
Direcció General de Planificació,
Ordenació i Centres

GREC (Batxillerat)

Finalitat de l'assignatura

L'estudi del grec antic al segle XXI no hauria de necessitar cap justificació. Juntament amb el llatí i la cultura clàssica, constitueix un autèntic patrimoni material i espiritual de la civilització occidental. Conèixer els pilars de la nostra civilització ens permet entendre millor el món en què vivim d'una manera com no poden fer-ho altres disciplines.

Gràcies a l'arqueologia es conserven poques però precioses restes del món antic, encara que són els textos que llegaren els grecs i els romans allò que dóna accés al coneixement d'aquell món que, per bé que llunyà, és també nostre: el seu pensament, la seva literatura i història són el bressol de la cultura occidental, la qual no tan sols no pot ni ha d'oblidar els seus orígens, sinó que els necessita per seguir avançant.

Als textos tenim les primeres manifestacions literàries, que han esdevingut canòniques; i a través d'aquestes obres n'hem conegut la mitologia, font inesgotable per a artistes (pintors, músics, arquitectes...) de totes les èpoques. Als textos tenim el pensament filosòfic, sense el qual la ciència no hauria pogut arribar a posar un home a la lluna. Als textos, també, tenim la historiografia, la fixació de la memòria col·lectiva d'un poble que vol saber d'on ve per saber cap a on anar.

La llengua grega, doncs, és el vehicle necessari per arribar al coneixement de l'herència clàssica. Però el grec és també, i sobretot, una eina molt poderosa per arribar a comprendre i dominar la llengua pròpia, tant perquè proporciona un coneixement més ric del significat de tantíssimes paraules que hem heretat dels grecs o que hem creat a partir del seu idioma, com perquè la seva riquesa sintàctica i semàntica dóna als alumnes models i recursos per poder expressar-se en la llengua pròpia d'una manera més correcta i més rica. A més, l'estudi d'una llengua d'unes característiques morfosintàctiques tan diferents de les llengües modernes obliga l'alumne a assimilar unes altres estructures d'expressió que són també de pensament: el grec, i també el llatí, estructuren la ment (d'una manera semblant a com ho poden fer les matemàtiques) i ajuden l'alumne a desenvolupar el raonament lògic i el pensament deductiu, així com la memòria; elements que n'afavoriran el

procés d'aprenentatge i li seran molt útils posteriorment en la vida adulta.

Estructura del currículum

L'aprenentatge d'aquesta matèria s'organitza al batxillerat en blocs a través dels quals, de manera graduada i paral·lela, es veuen els continguts lingüístics i culturals. Al primer curs es fa una primera aproximació als continguts gramaticals i lèxics del grec i a la història i civilització hel·lèniques, mentre que al segon, a més de l'aprofundiment en la part lingüística, es dedica especial interès a la literatura grega antiga i la seva influència posterior. Els blocs són els següents:

Llengua grega

Aquest primer bloc estudia l'origen indoeuropeu de la llengua grega, la ubica en el seu marc geogràfic en l'antiguitat i en descriu la varietat dialectal. Així mateix, se'n contempla l'evolució històrica fins a l'actualitat.

Sistema de llengua grega: elements bàsics

Només al primer curs, s'estudien els diversos sistemes d'escriptura com a introducció a l'alfabet grec, així com el paper d'aquest en l'origen de nous sistemes, emprats encara actualment. S'insisteix sobretot en la lectoescriptura i pronunciació correctes i en la transcripció de paraules gregues, eina indispensable en l'estudi de l'etimologia.

Morfologia

Partint de l'estudi dels elements que formen les paraules i, paral·lelament al llatí, dels conceptes de *flexió*, *conjugació* i *declinació*, es veuen gradualment els paradigmes de flexió nominal, pronominal i verbal: els models bàsics a primer curs i les formes menys usuals a segon. L'alumne ha d'aprendre a emprar el diccionari i, aplicant també els coneixements de sintaxi, s'inicia en la traducció d'estructures senzilles fins a arribar als textos originals.

Sintaxi

Inseparable de la morfologia, l'estudi de la sintaxi grega, alhora que reforça les nocions apreses en català o en castellà (com ara les funcions bàsiques de les paraules dins l'oració, els conceptes d'*oració simple* i *composta*, o els diferents tipus de subordinades), incorpora com a novetat, juntament amb el llatí, el concepte de *cas*; les construccions d'infinitiu i participi són l'altre gran escull que l'alumne ha de superar. La tècnica de l'anàlisi sintàctica aplicada a frases i textos de dificultat

progressiva és indispensable per arribar a la traducció de textos originals.

Grècia: història, cultura, art i civilització

Conèixer els fets històrics i l'organització sociopolítica de la Grècia antiga és necessari perquè l'alumne entengui l'evolució posterior que, a través de Roma, desemboca en el món occidental actual. També dóna sentit a l'estudi d'una llengua inicialment estranya (però no tant) en pintar el rerefons sociocultural dels textos traduïts. Especial interès té l'estudi de la religió i la mitologia, la transcendència de la qual es fa palesa en la influència que ha tingut en les arts i la literatura de totes les èpoques fins a l'actualitat.

Literatura

El bloc anterior correspon al primer curs, i té el seu correlat en la literatura grega, que s'explica a segon. S'estudien els diversos gèneres, els autors principals i les obres més representatives, tot il·lustrant-ho amb la lectura de textos traduïts (antologies, alguna obra sencera...) i, en la mesura que sigui possible, alguns d'originals que poden ser traduïts a classe. Però també, i no menys important, és la influència d'aquests autors i obres a les èpoques posteriors, des de la Roma antiga fins a l'actualitat, fent especial menció d'autors de les Illes Balears en els quals s'evidencia la influència clàssica.

Textos

La traducció de textos originals és l'objectiu final de l'aprenentatge de la morfologia i la sintaxi gregues. Partint de textos adaptats o anotats, fins i tot de traduïts, i acabant amb fragments més o menys llargs plenament originals, preferiblement d'autors en prosa, es tracta d'aplicar correctament l'anàlisi morfosintàctica per arribar a una intel·lecció plena del text, la qual s'ha de plasmar en una traducció en què l'alumne ha de demostrar també el domini de la llengua pròpia, així com en el comentari literari i històric que el relacioni amb el context historicocultural.

Lèxic

L'alumne ha de dominar un vocabulari bàsic. Al marge d'exercitar la memòria i de facilitar la tasca de la traducció, l'estudi del lèxic grec, dels elements que constitueixen les paraules i de la seva pervivència en els innombrables hel·lenismes presents en les llengües romàniques, tant paraules patrimonials com cultismes de tota mena, forneix l'alumne d'un amplíssim bagatge que l'ajudarà a entendre millor la pròpia llengua (i d'altres) i a enriquir considerablement la seva manera d'expressar-se.

Orientacions metodològiques

Els blocs descrits a l'apartat anterior no són, òbviament, unes entitats aïllades, sinó que s'han d'estudiar simultàniament. La morfologia i la sintaxi han d'avançar plegades perquè des del primer dia l'alumne practiqui la traducció. L'etimologia a partir del vocabulari dels textos traduïts estableix un pont immediat entre la llengua grega i la llengua de l'alumne, i l'estudi de la història i la cultura hel·lèniques il·lustra el context d'aquella llengua antiga, li posa una cara i un nom, i fa que l'alumne no percebi l'assignatura com una tasca abstracta i freda sinó com una cosa viva que li fa conèixer una civilització antiga al mateix temps que la sent present perquè la reconeix en tants i tants aspectes del món actual.

L'alumne no estudia grec antic amb l'objectiu de practicar-lo com una llengua actual amb altres interlocutors, però això no significa que l'aprenentatge sigui passiu. Al contrari, partint de la premissa anterior, s'ha de procurar que tant els textos per traduir com el lèxic estudiat se seleccionin i organitzin de manera que permetin establir relacions amb els blocs culturals. Però, també, s'ha de fer que l'alumne participi activament en el procés d'aprenentatge. L'estudi memorístic pot ser necessari en determinats aspectes (aprendre l'alfabet, paradigmes morfològics, vocabulari), però s'han d'aplicar també altres pràctiques, individuals o en grup, que fomentin en els alumnes la investigació i la deducció de normes gramaticals o de coneixements d'història, per posar dos exemples ben diferents. Es tracta de fer que l'alumne senti com a seu l'aprenentatge, que vegi el camí que ha de seguir, que assumeixi i superi reptes que li donin confiança. L'exposició oral de les seves conclusions davant els seus companys és una bona manera de demostrar la consecució d'aquest objectiu.

En tot això juguen un paper molt important les tecnologies de la informació i la comunicació. Ja són un record del passat els projectors de diapositives o els vídeos VHS. Els ordinadors i Internet permeten no tan sols la visualització d'imatges i pel·lícules, la qual cosa només significaria la continuïtat de l'aprenentatge passiu, sinó que hi ha activitats fins i tot gramaticals que l'alumne pot dur a terme com a tasca proposada pel professor o per reforçar els coneixements adquirits. En la mesura que els centres ho permeten, convé fer ús d'aquests recursos, i el mateix professor els pot fer servir per crear noves activitats a la mida dels seus interessos; des de senzilles presentacions, a activitats autocorregibles (tipus Hot Potatoes). Les aules virtuals són un entorn molt recomanable en aquest sentit.

Al mateix temps, i com ja s'ha insinuat, cal fomentar la creativitat de l'alumne, la participació activa, la cooperació amb els companys (feina en equip), la recerca de dades (investigació), la valoració crítica d'aquestes dades, així com l'expressió correcta, coherent i ordenada de les seves conclusions, ja sigui per escrit o verbalment davant la classe: en definitiva, el tractament productiu i útil de la informació, en aquest cas els continguts de l'assignatura de grec, com a entrenament per a estudis ulteriors o, simplement, per a la vida adulta.

Un altre aspecte que s'ha de tenir molt en compte és la interdisciplinarietat. És un fet que els alumnes arriben al batxillerat amb uns coneixements gramaticals (en la pròpia llengua) que no són sempre òptims, o que són molt variats, quan han cursat l'educació secundària obligatòria en diversos centres. I especialment els que trien grec a primer curs es troben estudiant simultàniament fins a cinc llengües diferents, amb metodologies i seqüenciacions també diferents. Per això s'ha de procurar la coordinació amb els altres departaments lingüístics per, almenys, mirar d'unificar la terminologia i, en la mesura que sigui possible, coordinar la introducció de determinats continguts, especialment sintàctics, de tal manera que unes llengües reforcin les altres, que es faciliti l'aprenentatge de l'alumne, en comptes que aquest vegi com a diferents els conceptes en una llengua i en una altra, duplicant o triplicant inútilment el seu esforç.

La coordinació amb altres assignatures, però, no es limita a aquesta qüestió. Amb el llatí, en primer lloc, hi ha una relació especialment estreta per les semblances entre ambdues llengües i per les connexions històriques entre Grècia i Roma. Com que en general l'alumne que cursa grec també fa llatí, i el professor sol ser el mateix, la coordinació en tots els aspectes és molt més senzilla i alhora necessària: l'alumne les ha de veure com matèries que es complementen mútuament i ha d'entendre que això és un avantatge i no un inconvenient.

Amb les altres assignatures lingüístiques, a més dels aspectes comentats més amunt, es pot preveure treballar conjuntament en l'àmbit de la influència clàssica sobre les literatures modernes, *maxime* si es tracta de lectures obligatòries. Igualment, amb els departaments de filosofia i de geografia i història es poden estudiar estratègies per abordar des de perspectives complementàries temes filosòfics (per exemple, estudiant el lèxic específic o llegint textos originals que estiguin a l'abast dels coneixements lingüístics dels alumnes de grec), històrics i geogràfics (lectura i comentari de textos traduïts dels autors grecs més significatius, projeccions

audiovisuals que els il·lustrin, treballs —webquestes— fets pels propis alumnes), o artístics (amb especial atenció a la presència de mites en la iconografia europea moderna).

L'avaluació de tot aquest procés ha de preveure que l'alumne hagi assimilat els continguts establerts en el currículum, però també, i no menys important, que hagi adquirit les competències clau establertes pel Parlament Europeu. El professor ha de fer un seguiment permanent i individualitzat de l'alumne per poder detectar si aquest no està assolint els objectius requerits i, en conseqüència, planificar actuacions dirigides a permetre que superi les dificultats d'aprenentatge.

Malgrat que l'assignatura parteix de zero, és recomanable una avaluació inicial de coneixements previs de conceptes gramaticals. És important que els alumnes entenguin mínimament la terminologia, però és un fet que la immigració porta un bon nombre d'alumnes de procedència molt diversa i que poden no haver rebut o assimilat uns coneixements gramaticals equiparables als que s'han hagut d'assolir en acabar l'educació secundària obligatòria.

El professor ha de determinar els tipus de proves (escrites i orals, individuals i col·lectives) que es duguin a terme per valorar l'assimilació de continguts, l'adquisició de competències i la consecució d'objectius, així com la proporció que cada tipus ha de tenir en la valoració sumatòria final. És important també informar els alumnes del procés avaluador, motivar-los i orientar-los perquè optimitzin els seus esforços de cara a obtenir una avaluació positiva, així com informar els pares quan el progrés d'un alumne no sigui satisfactori (sense haver d'esperar a tenir el butlletí de notes) perquè també des de casa l'ajudin, si cal, en l'aprenentatge.

Contribució de l'assignatura al desenvolupament de les competències

D'acord amb les recomanacions del Parlament Europeu, que la Llei orgànica per la millora de la qualitat educativa fa seves, el currículum ha d'integrar les competències clau per a l'aprenentatge permanent, i és un dels seus objectius fer que l'alumne assoleixi, també a través del grec, les habilitats, els coneixements, els valors i les actituds descrits en cada competència.

Comunicació lingüística

Per la seva natura el grec contribueix, en primer lloc i principalment, a la

competència lingüística. La part més important dels continguts està tota orientada a fer que l'alumne, tant en grec com en la llengua pròpia, millori i domini el vocabulari i entengui la gramàtica i tota la funcionalitat del llenguatge, per treure el màxim partit a l'acte de la comunicació verbal i escrita. La varietat dialectal del grec i la interrelació amb les llengües veïnes destaca el valor de la diversitat i la riquesa que aporta el coneixement d'altres pobles i altres llengües. El pensament filosòfic promou el caràcter dialogant i obert, el reconeixement d'altres punts de vista i una actitud positiva per defensar idees pròpies i intentar rebatre les contràries, sense voler imposar les primeres ni tancar-se radicalment a les altres.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

En un cert sentit, l'aplicació dels coneixements morfològics i sintàctics per comprendre i traduir correctament un text es pot veure com el perfecte equivalent del pensament científicomatemàtic aplicat a la resolució de problemes. D'altra banda, l'etimologia inclou especialment l'origen grec d'una quantitat ingent de termes científics i tecnològics que, llevat dels més especialitzats, no són ni molt menys d'ús exclusiu dels estudiants de ciències. I en tercer lloc, la descripció dels assoliments científics i filosòfics dels grecs i l'actitud respecte d'aquests en èpoques i cultures posteriors propicia una visió oberta, respectuosa i tolerant envers els resultats dels investigadors de tots els àmbits.

Competència digital

Més enllà de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació com a eina pedagògica ja imprescindible, tant en la tasca docent directa com a través de les aules virtuals, es tracta de fer que l'alumne les empri activament. El professor ha de trobar recursos, o elaborar-los ell mateix, per explicar els continguts de l'assignatura i perquè els alumnes facin exercicis pràctics que poden complementar o substituir els del llibre de text, si és el cas; l'alumne ha de saber arribar als recursos proposats pel professor i ha de saber fer-los correctament aplicant-t'hi allò que ha après. També s'han de proposar treballs que impliquin cerca d'informació, amb una selecció raonada i crítica d'allò que s'ha trobat, de manera que l'alumne n'extregui les pròpies conclusions i les presenti reelaborades de manera original i mitjançant, també, els recursos digitals. Sense haver de ser experts en informàtica, el professor pot orientar l'alumne per tal que assoleixi un grau de coneixements satisfactori en l'ús d'aquestes tecnologies.

Aprendre a aprendre

L'aprenentatge d'una llengua com el grec (i també, òbviament, el llatí) és una molt bona eina perquè l'alumne desenvolupi aquesta competència. La virtut, assenyalada en la introducció, que té d'estructurar la ment i de fomentar el pensament raonat i ordenat, té una incidència directa en aquest sentit. Però el professor ha de fer una passa més i ha d'orientar els alumnes perquè individualment o col·lectiva gestionin el seu aprenentatge, cadascú en funció de la seva personalitat i les seves capacitats i habilitats. Un exemple pot ser proporcionar als alumnes un text a partir del qual, i sabent on es pot trobar la informació adequada, extreguin els conceptes teòrics (que tant poden ser gramaticals com de mitologia o de literatura) i els comparteixin amb els companys. Aquesta mena de reptes motiven els alumnes perquè se senten actius en el procés i els resultats obtinguts són més sòlids i augmenten la confiança i l'autoestima.

Consciència i expressions culturals

El coneixement de la civilització grega antiga (incloent-hi la llengua) serveix per prendre consciència dels orígens de la nostra cultura, en l'àmbit europeu o en l'àmbit local balear, en els camps més variats de les manifestacions artístiques: literatura, arquitectura, arts plàstiques, etc. Veure l'empremta clàssica en tots aquests camps fa veure la Grècia clàssica no com una cultura antiga i llunyana en tots els sentits, sinó com quelcom viu i actual i, alhora, ajuda a entendre i valorar plenament, per exemple, la pintura renaixentista, les tragèdies de Shakespeare, les *Horacianes* de Costa i Llobera o la darrera pel·lícula de temàtica mitològica. Aquest coneixement va paral·lel a la valoració respectuosa i positiva d'aquestes obres modernes i d'aquelles que en són el model.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

Molt relacionada amb la d'aprendre a aprendre, aquesta competència s'assoleix especialment a través de l'elaboració de treballs individuals i col·lectius en què l'alumne exerceix les seves habilitats per organitzar els materials amb què ha de treballar i organitzar-se amb els companys i fer una distribució equitativa de tasques, fixar uns terminis per lliurar resultats (sentit de l'autodisciplina) i assumir la responsabilitat per la feina per cadascú.

Competències socials i cíviques

La feina en comú i l'exposició de resultats és un marc idoni per fomentar la solidaritat, perquè els alumnes s'ajuden entre ells per resoldre problemes, la tolerància i el respecte mutu, ja que han d'escoltar opinions i punts de vista diferents i han d'aprendre a valorar-los.

En un altre sentit, la Grècia clàssica ens ha dotat d'un model d'organització política, la democràcia i els valors ètics lligats a ella, que malgrat les diferències, són encara els nostres. La comparació amb altres règims polítics ja a l'antiga Grècia, com la tirania o l'oligarquia, i amb les democràcies actuals, ajuden a valorar cada sistema polític en la justa mesura; i en el cas concret de les nostres democràcies, ajuda a apreciar el que tenen de positiu, a reconèixer-ne els defectes i a entendre els perills que entranya la pèrdua o la degradació d'un règim de llibertats com el nostre.

Finalment, l'estudi crític de l'organització social a l'antiga Grècia, precisament pels seus defectes, potencia els valors actuals, el sentit de la igualtat, la justícia i la solidaritat, així com l'estudi de la religió grega i les seves relacions amb altres religions contemporànies fomenta la tolerància en el camp de les creences, especialment pel caràcter obert i no exclusivista que tenien els grecs en aquestes qüestions.

Objectius específics

1. Assolir un coneixement del grec clàssic, en particular del dialecte àtic, adequat per a la intel·lecció i traducció correcta de textos originals senzills en prosa.
2. Entendre els mecanismes de formació de paraules per reconèixer els elements constitutius d'hel·lenismes en català i en castellà, en particular del vocabulari científic i tècnic, i deduir-ne i explicar-ne el significat.
3. Adquirir un vocabulari grec bàsic orientat a facilitar i consolidar els dos objectius anteriors.
4. Aplicar els coneixements gramaticals del grec per a un ús més correcte i ric de la llengua pròpia i de les altres que s'estudiïn.
5. Conèixer els principals autors literaris i les seves obres més representatives, situats en el seu context històric, i llegir-ne, traduïts, textos d'una certa extensió i apreciar-ne els valors estètics i la influència en autors i obres posteriors.
6. Conèixer els fets històrics més importants de la Grècia clàssica, l'organització social i política, i les manifestacions culturals, artístiques i religioses, així com valorar-ne la pervivència i influència en els diferents períodes de la cultura europea

fins a l'actualitat.

7. Desenvolupar habilitats i capacitats de pensament raonat, esperit crític, cerca d'informació i feina en equip que siguin útils en tots els àmbits de la vida acadèmica, laboral i social.

Continguts, criteris d'avaluació i estàndards avaluables d'aprenentatge

GREC I

BLOC 1. LLENGUA GREGA
Continguts
Marc geogràfic de la llengua. Indoeuropeu.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables
1. Conèixer i localitzar en mapes el marc geogràfic de la llengua grega. <i>1.1. Localitza en un mapa el marc geogràfic en el qual té lloc el naixement i l'expansió de la llengua grega.</i> 2. Explicar l'origen de la llengua grega a partir de l'indoeuropeu i conèixer els principals grups lingüístics que componen la família de les llengües indoeuropees. <i>2.1. Explica i situa cronològicament l'origen del concepte d'indoeuropeu i explica a grans trets el procés que dona lloc a la creació del terme.</i> <i>2.2. Enumera i localitza en un mapa les principals branques de la família de les llengües indoeuropees.</i>
BLOC 2. SISTEMA DE LA LLENGUA GREGA: ELEMENTS BÀSICS
Continguts
Diferents sistemes d'escriptura: els orígens de l'escriptura. Orígens de l'alfabet grec. Caràcters de l'alfabet grec. Pronunciació. Transcripció de termes grecs.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables
1. Conèixer diferents sistemes d'escriptura i distingir-los de l'alfabet. <i>1.1. Reconeix diferents tipus d'escriptura, els classifica segons la seva natura i funció i descriu els trets que en distingeixen uns dels altres.</i> 2. Conèixer l'origen de l'alfabet grec, la seva influència i relació amb altres alfabetos usats en l'actualitat. <i>2.1. Explica l'origen de l'alfabet grec i en descriu l'evolució dels signes a partir de l'adaptació de l'alfabet fenici.</i>

2.2. *Explica l'origen de l'alfabet de diferents llengües partint de l'alfabet grec, n'explica l'evolució i assenjala les adaptacions que es produeixen a cadascuna.*

3. Conèixer els caràcters de l'alfabet grec, escriure'ls i llegir-los amb la pronunciació correcta.

3.1. *Identifica i anomena correctament els caràcters que formen l'alfabet grec, els escriu i els llegeix correctament.*

4. Conèixer i aplicar les normes de transcripció per transcriure termes grecs a la llengua pròpia.

4.1. *Coneix les normes de transcripció i les aplica amb correcció en la transcripció de termes grecs a la llengua pròpia.*

BLOC 3. MORFOLOGIA

Continguts

Formants de les paraules.

Tipus de paraules: variables i invariables.

Concepte de *declinació*: les declinacions.

Flexió nominal i pronominal.

Sistema verbal grec. Verbs temàtics i aтемàtics.

Formes verbals personals i no personals.

Críteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer, identificar i distingir els diferents formants de les paraules.

1.1. *Identifica i distingeix en paraules proposades els seus formants, assenjala i diferencia lexemes i afixos i cerca exemples d'altres termes en els quals siguin presents.*

2. Distingir i classificar diferents tipus de paraules a partir del seu enunciat.

2.1. *Distingeix paraules variables i invariables, explica els trets que permeten identificar-les i defineix criteris per classificar-les.*

3. Comprendre el concepte de *declinació/flexió*.

3.1. *Enuncia correctament diferents tipus de paraules en grec, els distingeix a partir de l'enunciat i els classifica segons la categoria i declinació.*

4. Conèixer les declinacions, enquadrar les paraules dins la seva declinació i declinar-les correctament.

4.1. *Declina paraules i sintagmes amb concordança, aplica correctament per a cada paraula el paradigma de flexió corresponent.*

5. Conjuguar correctament les formes verbals estudiades.

5.1. *Classifica verbs segons el tema i descriu els trets pels quals es reconeixen els diferents models de flexió verbal.*

5.2. *Explica l'ús dels temes verbals grecs i identifica correctament les formes derivades de cadascun.*

5.3. *Conjuga els temps verbals en veu activa i mitjana-passiva i aplica correctament els*

paradigmes corresponents.

5.4. Distingeix formes personals i no personals dels verbs, explica els trets que permeten identificar-les i defineix criteris per classificar-les.

5.5. Tradueix al català o al castellà diferents formes verbals gregues i en compara l'ús en grec i en la seva llengua.

5.6. Canvia de veu les formes verbals i identifica i utilitza amb seguretat els formants que expressen aquest accident verbal.

6. Conèixer, comprendre i emprar els elements morfològics de la llengua grega i iniciar-se en la interpretació i la traducció de textos de dificultat progressiva.

6.1. Identifica i relaciona elements morfològics de la llengua grega per fer l'anàlisi i traducció de textos senzills.

BLOC 4. SINTAXI

Continguts

Casos grecs.

Concordança.

Elements de l'oració.

Oració simple: oracions atributives i predicatives.

Oracions compostes.

Construccions d'infinitiu.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer i analitzar les funcions de les paraules en l'oració.

1.1. Analitza morfològicament i sintàcticament frases i textos senzills, identifica correctament les categories gramaticals a què pertanyen les diferents paraules i explica les funcions que duen a terme en el context.

2. Conèixer i identificar els noms dels casos grecs, les funcions que tenen en l'oració i saber traduir els casos a la llengua materna de forma adequada.

2.1. Declina o conjuga de forma correcta paraules proposades segons la seva categoria i explica i il·lustra amb exemples les característiques que diferencien els conceptes de conjugació i declinació.

2.2. Enumera correctament els noms dels casos que hi ha en la flexió nominal grega, explica les funcions que tenen dins l'oració i il·lustra amb exemples la forma adequada de traduir-los.

3. Reconèixer i classificar els tipus d'oració simple.

3.1. Compara i classifica diferents tipus d'oracions simples i n'identifica i explica en cada cas les característiques.

4. Distingir les oracions simples de les compostes.

4.1. Compara i classifica diferents tipus d'oracions compostes, les diferencia amb precisió de les oracions simples i n'explica en cada cas les característiques.

5. Conèixer les funcions de les formes d'infinitiu en les oracions.

5.1. *Identifica les funcions que tenen les formes d'infinitiu dins l'oració i en compara diferents exemples d'ús.*

6. Identificar les construccions d'infinitiu concertat i no concertat.

6.1. *Reconeix, analitza i tradueix de forma correcta les construccions d'infinitiu concertat i no concertat i les relaciona amb construccions anàlogues existents en altres llengües que coneix.*

7. Identificar i relacionar elements sintàctics de la llengua grega que permetin analitzar i traduir textos senzills.

7.1. *Identifica en l'anàlisi de frases i textos de dificultat graduada elements sintàctics propis de la llengua grega i els relaciona per traduir-los amb els seus equivalents en català o en castellà.*

BLOC 5. GRÈCIA: HISTÒRIA, CULTURA, ART I CIVILITZACIÓ

Continguts

Períodes de la història de Grècia.

Organització política i social de Grècia.

Família.

Feina i lleure: oficis, ciència i tècnica. Festes i espectacles

Mitologia i religió.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer els fets històrics dels períodes de la història de Grècia, enquadrar-los en el període corresponent i fer eixos cronològics.

1.1. *Describeix el marc històric en el qual sorgeix i es desenvolupa la civilització grega, hi assenyalas diferents períodes i identifica per a cadascun les connexions més importants que presenten amb altres civilitzacions.*

1.2. *Pot elaborar eixos cronològics en els quals es representen fites històriques rellevants consultant, o no, fonts d'informació diferents.*

1.3. *Distingeix les diferents etapes de la història de Grècia, n'explica els trets essencials i les circumstàncies que intervenen en el pas d'unes a les altres.*

1.4. *Sap emmarcar determinats fets històrics en la civilització i el període històric corresponent i els posa en context i els relaciona amb altres circumstàncies contemporànies.*

2. Conèixer i comparar les principals formes d'organització política i social de l'antiga Grècia.

2.1. *Describeix i compara els principals sistemes polítics de l'antiga Grècia i estableix semblances i diferències entre ells.*

2.2. *Describeix l'organització de la societat grega, explica les característiques de les diferents classes socials i els papers assignats a cadascuna, relaciona aquests aspectes amb els valors cívics existents a l'època i els compara amb els actuals.*

3. Conèixer la composició de la família i els rols assignats als seus membres.

3.1. *Identifica i explica els diferents papers que exerceixen dins la família cadascun dels membres, analitza a través d'aquests els estereotips culturals de l'època i els compara amb els*

actuals.

4. Identificar les principals formes de feina i de lleure existents en l'antiguitat.

4.1. *Identifica i descriu formes de feina, les relaciona amb els coneixements científics i tècnics de l'època i n'explica la influència en el progrés de la cultura occidental.*

4.2. *Descriu les principals formes de lleure de la societat grega, n'analitza la finalitat, els grups als quals van dirigides i la funció en el desenvolupament de la identitat social.*

5. Conèixer els principals déus de la mitologia.

5.1. *Pot anomenar amb la seva denominació grega i llatina els principals déus i herois de la mitologia grecolatina, n'assenyala els trets que els caracteritzen, els atributs i l'àmbit d'influència.*

6. Conèixer els déus, mites i herois grecs i establir semblances i diferències entre els mites i herois antics i els actuals.

6.1. *Identifica dins l'imaginari mític déus, semidéus i herois, n'explica els principals aspectes que en diferencien uns dels altres.*

6.2. *Reconeix i il·lustra amb exemples la pervivència del mític i de la figura de l'heroi en la nostra cultura, analitza la influència de la tradició clàssica en aquest fenomen, assenyala les semblances i les principals diferències que s'observen entre ambdós tractaments i les associa a altres trets culturals propis de cada època.*

6.3. *Reconeix referències mitològiques directes o indirectes en les diferents manifestacions artístiques i descriu, a través de l'ús que se'n fa, els aspectes bàsics que en cada cas s'associen a la tradició grecolatina.*

7. Conèixer i comparar les característiques de la religiositat i religió gregues amb les actuals.

7.1. *Enumera i explica les principals característiques de la religió grega, les posa en relació amb altres aspectes bàsics de la cultura hel·lènica i estableix comparacions amb manifestacions religioses pròpies d'altres cultures.*

8. Relacionar i establir semblances i diferències entre les manifestacions esportives de la Grècia clàssica i les actuals.

8.1. *Descriu i analitza els aspectes religiosos i culturals que sostenen els certàmens esportius de l'antiga Grècia i la seva presència o absència en els seus correlats actuals.*

BLOC 6. TEXTOS

Continguts

Iniciació a les tècniques de traducció, retroversió i comentari de textos.

Anàlisi morfològica i sintàctica. Comparació d'estructures gregues amb les de la llengua pròpia.

Lectura comprensiva de textos traduïts.

Lectura comparada i comentari de textos en llengua grega i llengua pròpia.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer i aplicar els coneixements fonològics, morfològics, sintàctics i lèxics de la llengua grega per interpretar i traduir coherentment frases o textos de dificultat progressiva.

1.1. Utilitza adequadament l'anàlisi morfològica i sintàctica de textos de dificultat graduada per traduir-los correctament.

1.2. Empra mecanismes d'inferència per comprendre textos de forma global.

1.3. Fa servir correctament el diccionari per localitzar el significat de paraules que comportin dificultat i identifica entre diverses accepcions el sentit més adequat per traduir el text.

2. Comparar les estructures gregues amb les de la pròpia llengua i establir semblances i diferències.

2.1. Compara estructures gregues amb les de la pròpia llengua i estableix semblances i diferències.

3. Analitzar i comentar, a través d'una lectura comprensiva, el contingut i l'estructura de textos clàssics originals o traduïts.

3.1. Elabora mapes conceptuals i estructurals dels textos proposats, en localitza el tema principal i en distingeix les parts.

BLOC 7. LÈXIC

Continguts

Vocabulari bàsic grec: lèxic d'ús freqüent i principals prefixos i sufixos.

Hel·lenismes més freqüents del vocabulari comú i del lèxic especialitzat.

Descomposició de paraules en els seus formants.

Pervivència d'hel·lenismes: termes patrimonials, cultismes i neologismes.

Identificació de lexemes, sufixos i prefixos hel·lènics usats en la pròpia llengua.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer, identificar i traduir el lèxic grec: les paraules de major freqüència i els principals prefixos i sufixos.

1.1. Dedueix el significat de paraules gregues no estudiades a partir de paraules de la pròpia llengua o del context.

2. Identificar i conèixer els elements lèxics i els procediments de formació del lèxic grec (derivació i composició) per entendre millor els procediments de formació de paraules en les llengües actuals.

2.1. Identifica i explica les paraules de major freqüència, els principals prefixos i sufixos i els tradueix a la pròpia llengua.

3. Descompondre una paraula en els diferents formants i conèixer-ne el significat en grec per augmentar el cabal lèxic i el coneixement de la pròpia llengua.

3.1 Identifica i distingeix en paraules proposades els formants, n'assenyala i diferencia lexemes i afixos i cerca exemples d'altres termes en els quals siguin presents.

3.2. Identifica l'etimologia i coneix el significat de les paraules de lèxic comú de la llengua

pròpia.

4. Reconèixer els hel·lenismes més freqüents del vocabulari comú i remuntar-los als ètims grecs originals.

4.1. Identifica els hel·lenismes més freqüents del vocabulari comú i n'explica el significat remetent-se als ètims grecs originals.

5. Relacionar diferents paraules de la mateixa família etimològica o semàntica.

5.1. Relaciona diferents paraules de la mateixa família etimològica o semàntica.

GREC II

BLOC 1. LENGUA GREGA
Continguts
Dialectes antics, dialectes literaris i koiné. Del grec clàssic al grec modern.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
1. Conèixer els orígens dels dialectes antics i literaris, classificar-los i localitzar-los en un mapa. <i>1.1. Delimita àmbits d'influència dels diferents dialectes i ubica amb precisió punts geogràfics, ciutats o restes arqueològiques conegudes per la seva rellevància històrica.</i>
2. Comprendre la relació directa que existeix entre el grec clàssic i el modern i assenyalar alguns trets bàsics que permeten percebre aquest procés d'evolució. <i>2.1. Compara termes del grec clàssic i els equivalents en grec modern, en constata les semblances i les diferències que existeixen entre uns i els altres i hi analitza les característiques generals que defineixen el procés d'evolució.</i>
BLOC 2. MORFOLOGIA
Continguts
Revisió de la flexió nominal i pronominal: formes menys usuals i irregulars Revisió de la flexió verbal: conjugació atemàtica. Modes verbals.
Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable
1. Conèixer les categories gramaticals. <i>1.1. Anomena i descriu les categories gramaticals i assenyala els trets que les distingeixen.</i>
2. Conèixer, identificar i distingir els formants de les paraules. <i>2.1. Identifica i distingeix en paraules proposades els formants, assenyala i diferencia lexemes i afixos i cerca exemples d'altres termes en els quals siguin presents.</i>
3. Analitzar morfològicament les paraules d'un text clàssic. <i>3.1. Sap determinar la forma, classe i categoria gramatical de les paraules d'un text i detecta correctament amb ajuda del diccionari els morfemes que contenen informació gramatical.</i>
4. Identificar, conjugar, traduir i efectuar la retroversió de tot tipus de formes

verbals.

4.1. *Reconeix amb seguretat amb ajuda del diccionari tot tipus de formes verbals, les conjuga i n'assenyala l'equivalent en català o en castellà.*

BLOC 3. SINTAXI

Continguts

Estudi detallat de la sintaxi nominal i pronominal.

Usos modals.

Tipus d'oracions i construccions sintàctiques.

Oració composta. Formes de subordinació.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Reconèixer i classificar les oracions i les construccions sintàctiques.

1.1. *Reconeix, distingeix i classifica els tipus d'oracions i les construccions sintàctiques gregues i les relaciona amb construccions anàlogues existents en altres llengües que coneix.*

2. Conèixer les funcions de les formes no personals del verb.

2.1. *Identifica formes no personals del verb en frases i textos, les tradueix correctament i explica les funcions que exerceixen.*

2.2. *Coneix, analitza i tradueix de forma correcta les construccions de participi i les relaciona amb construccions anàlogues existents en altres llengües que coneix.*

3. Relacionar i aplicar coneixements sobre elements i construccions sintàctiques de la llengua grega en interpretar i traduir textos clàssics.

3.1. *Identifica en l'anàlisi de frases i textos de dificultat graduada elements sintàctics propis de la llengua grega i les relaciona per traduir-los amb els seus equivalents en català o en castellà.*

BLOC 4. LITERATURA

Continguts

Gèneres literaris:

Èpica.

Historiografia.

Drama: tragèdia i comèdia.

Lírica.

Oratòria.

Faula.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer les característiques dels gèneres literaris grecs, els autors i les obres més representatives i les seves influències en la literatura posterior.

1.1. *Describeix les característiques essencials dels gèneres literaris grecs i n'identifica i assenyala la presència en textos proposats.*

2. Conèixer les fites essencials de la literatura grega com a base literària de la literatura i cultura europea i occidental.

- 2.1. *Elabora eixos cronològics i hi situa autors, obres i altres aspectes relacionats amb la literatura grega.*
- 2.2. *Anomena autors representatius de la literatura grega, els enquadra en el seu context cultural i en cita i explica les obres més conegudes.*
3. Analitzar, interpretar i situar en el temps textos mitjançant la lectura comprensiva i distingir el gènere literari a què pertanyen, les característiques essencials i l'estructura si l'extensió del passatge triat ho permet.
- 3.1. *Fa comentaris de textos grecs, els situa en el temps, n'explica les característiques essencials i identifica el gènere a què pertanyen.*
4. Establir relacions i paral·lelismes entre la literatura clàssica i la posterior.
- 4.1. *Explora la pervivència dels gèneres i els temes literaris de la tradició grega mitjançant exemples de la literatura contemporània i analitza el diferent ús que se n'ha fet.*

BLOC 5. TEXTOS

Continguts

Traducció i interpretació de textos clàssics.

Ús del diccionari.

Comentari i anàlisi filològica de textos de grec clàssic originals, preferiblement en prosa.

Coneixement del context social, cultural i històric dels textos traduïts.

Identificació de les característiques formals dels textos.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Conèixer, identificar i relacionar els elements morfològics de la llengua grega en interpretar i traduir textos clàssics.
- 1.1. *Utilitza adequadament l'anàlisi morfològica i sintàctica de textos grecs per traduir-los correctament.*
2. Fa la traducció, la interpretació i el comentari lingüístic, literari i històric de textos de grec clàssic.
- 2.1. *Aplica els coneixements adquirits per fer el comentari lingüístic, literari i històric de textos.*
3. Identificar les característiques formals dels textos.
- 3.1. *Reconeix i explica a partir d'elements formals el gènere i el propòsit del text.*
4. Fer servir el diccionari i cercar el terme més apropiat en la llengua pròpia per traduir el text.
- 4.1. *Empra amb seguretat i autonomia el diccionari per traduir textos i identifica en cada cas el terme més apropiat en la llengua pròpia en funció del context i de l'estil emprat per l'autor.*
5. Conèixer el context social, cultural i històric dels textos traduïts.
- 5.1. *Identifica el context social, cultural i històric dels textos proposats partint de referències preses dels propis textos i les associa amb coneixements adquirits prèviament.*

BLOC 6. LÈXIC

Continguts

Ampliació de vocabulari bàsic grec: el llenguatge literari i filosòfic.

Hel·lenismes més freqüents del lèxic especialitzat.

Descomposició de paraules en formants.

Etimologia i origen de les paraules de la pròpia llengua.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Conèixer, identificar i traduir el lèxic grec.

1.1. *Explica el significat de termes grecs mitjançant termes equivalents en català o en castellà.*

2. Identificar i conèixer els elements lèxics i els procediments de formació del lèxic grec per entendre millor els procediments de formació de paraules en les llengües actuals.

2.1. *Descompon paraules preses tant del grec antic com de la pròpia llengua en els diferents formants i n'explica el significat.*

3. Reconèixer els hel·lenismes més freqüents del vocabulari comú i del lèxic especialitzat i remuntar-los als ètims grecs originals.

3.1. *Identifica els hel·lenismes més freqüents del vocabulari comú i del lèxic especialitzat i n'explica el significat a partir dels ètims grecs originals.*

3.2. *Reconeix i distingeix a partir de l'ètim grec cultismes, termes patrimonials i neologismes i explica les evolucions diferents que es produeixen en un cas i l'altre.*

4. Identificar l'etimologia i conèixer el significat de les paraules d'origen grec de la llengua pròpia o d'altres, objecte d'estudi tant de lèxic comú com especialitzat.

4.1. *Dedueix el significat de paraules gregues no estudiades a partir del context o de paraules de la seva llengua o d'altres que coneix.*

4.2. *Dedueix i explica el significat de paraules de la pròpia llengua o d'altres, objecte d'estudi a partir dels ètims grecs dels quals procedeixen.*

5. Relacionar diferents paraules de la mateixa família etimològica o semàntica.

5.1. *Comprèn i explica la relació que existeix entre diferents termes pertanyents a la mateixa família etimològica o semàntica.*

6. Reconèixer els elements lèxics i els procediments de formació del lèxic grec, la derivació i la composició, per entendre millor els procediments de formació de paraules en les llengües actuals.

6.1. *Sap descompondre una paraula en els seus diferents formants i conèixer-ne el significat en grec per augmentar el cabal lèxic i el coneixement de la pròpia llengua.*